DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

TEMEL DİNÎ BİLGİLER (İSLAM 2)

ORUÇ VE ZEKAT

Neler Öğreneceğiz?

1. Sabır ve İrade Eğitimi: Oruç
2. Malın Bereketlenmesi: Zekât
3. İnfak ve Sadaka

- **Sabır ve iradenin, insan hayatındaki önemi nedir?**

1. Sabır Ve İrade Eğitimi: Oruç

- **Oruç**, "Tan yerinin ağarmasından güneşin batışına kadar ibadet niyetiyle yeme, içme gibi bedensel ihtiyaçlardan uzak durmak" demektir.

3. ÜNİTE /ORUÇ VE ZEKAT

- Kur’an-ı Kerim’de “savm” kelimesi ile ifade edilen ve İslam’ın beş şartından biri olan oruç her yıl Ramazan ayında yerine getirilmesi gereken farz bir ibadettir.

3. ÜNİTE /ORUÇ VE ZEKAT

- Oruç, hicretin ikinci yılı Şaban ayında farz kılınmıştır.

DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

“Ey iman edenler! Allah’a karşı gelmekten sakınmanız için oruç, sizden öncekilere farz kılındığı gibi, size de farz kılındı.”

(Bakara suresi, 183. ayet)

Kur’an Ayı: Ramazan

- Ramazan ayı, hicrî takvimin dokuzuncu ayıdır.
- Ramazan ayından önceki Recep ve Şaban ayları ile birlikte “Mübarek üç aylar” olarak anılırlar.

DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Ramazan ayı boyunca oruç tutmak İslam'ın beş şartından biridir.

İslam'ın 5 Şartı

1- Kelime-i Şehadet
2- Namaz Kılmak
3- Zekât Vermek
4- Oruç Tutmak
5- Hacca Gitmek

DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Müslümanlar Ramazan ayına büyük önem verirler.

- ✓ Çünkü Kur'an-ı Kerim bu ayda indirilmeye başlanmıştır.
- ✓ Bin aydan daha hayırlı olan Kadir gecesi bu aydadır.
- ✓ Ayrıca bu ay oruç ayıdır.
- ✓ Tüm bu özellikleri nedeniyle Ramazan ayına "on bir ayın sultanı" da denir.

DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

"O sayılı günler, insanlar için bir hidayet rehberi, doğru yolun ve hak ile batılı birbirinden ayırmanın apaçık delilleri olarak Kur'an'ın kendisinde indirildiği Ramazan ayıdır. Öyle ise içinizden kim bu aya ulaşırsa onu oruçla geçirsin..."

(Bakara suresi, 185. ayet)

- Ramazan ayı boyunca mukabeleler okunur, camiler aydınlatılır, yatsı namazından sonra teravih namazları kılınır, imkânlar ölçüsünde sadakalar verilmeye gayret edilir.

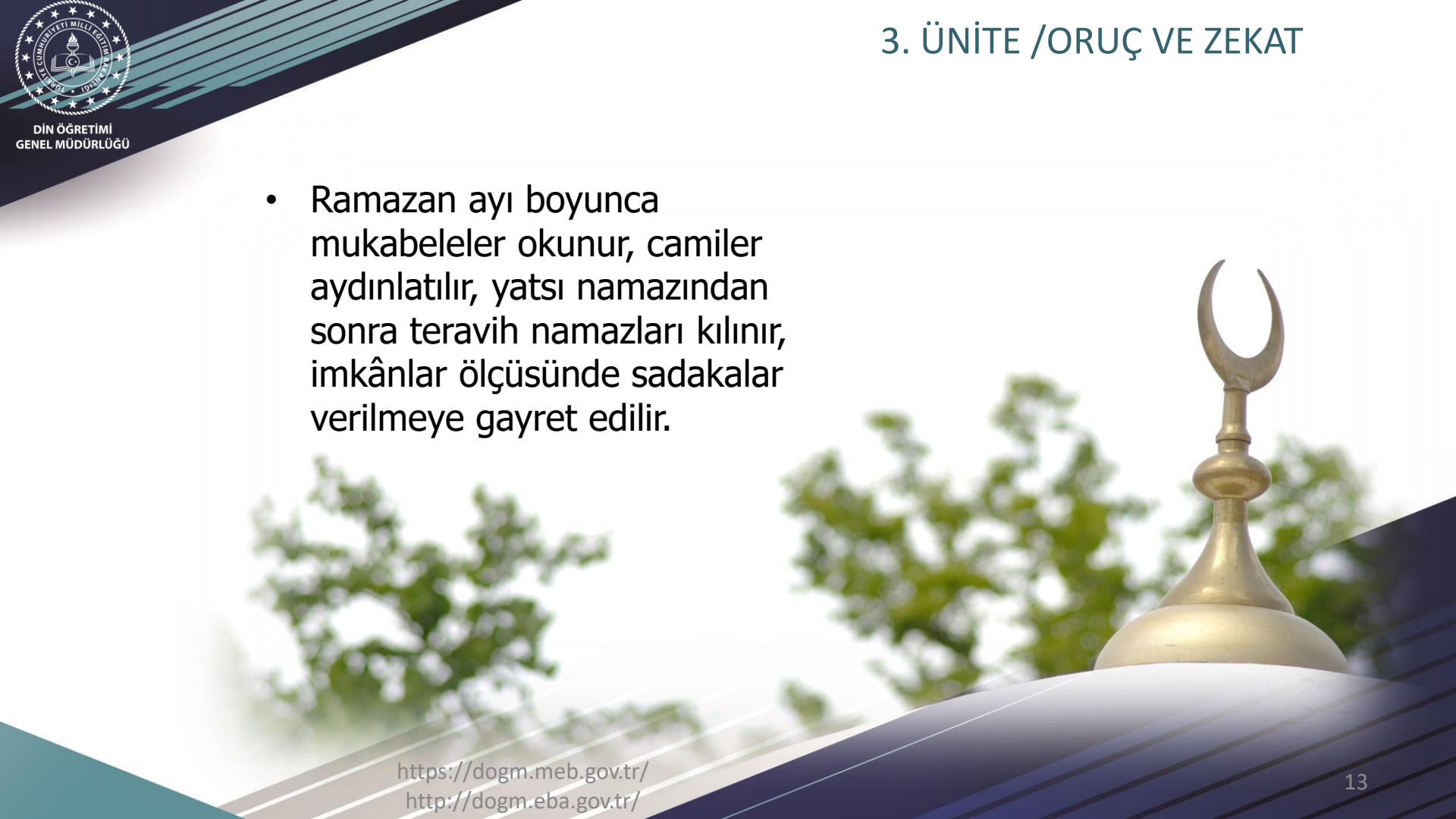

- Minarelerin arasına "mahya" denilen ışıklı yazılar asılır, sahur ve iftar vakitlerinde belediyeler tarafından top atılır, Ramazan çadırları kurulur.

- Tüm bu özel hazırlıklar, toplumumuzda Ramazan ayına verilen değeri gösterir.

DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Orucun Önemi

- Müslümanlar, oruçlarını, Yüce Allah'ın bir emri olarak ve sadece O'nun rızasını kazanmayı amaçlayarak tutarlar.
- Gün boyu Rabblerinin emriyle yeme ve içme gibi bedensel ihtiyaçlardan uzak dururlar.

DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Hicrî Aylar

Muharrem

Rebîu'l-Âhir

Safer

Cemâziye'l-Âhir

Cemâziye'l-Evvel

Zilhicce

Zilkâde

Şevval

Rebîu'l-Evvel

Ramazan

Şaban

Receb

3. ÜNİTE /ORUÇ VE ZEKAT

- Oruç ibadetinin, Allah'ın rızasını ve cenneti kazandırmasının yanında maddi ve manevi birçok faydası vardır.

DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

- Öncelikle oruç iradeyi güçlendirir, tahammül ve sabır sınırlarını genişletir.
- Peygamberimizin "Oruç sabrın yarısıdır." buyurması da bu yüzdendir.

- Oruç, Müslüman'ı kötülüklerden uzak tutar.
- Oruçlu bir kişi gün boyu ibadet halindedir.
- Bu hal üzere bulunduğu sürece günahlara bulaşmamak için gayret eder.

"Her kim Ramazan orucunu tutar, sonra buna Şevval ayında altı gün daha eklerse bütün yıl oruç tutmuş gibi olur."

(Müslim, Sıyâm, 204.)

- Bütün bir yıl boyunca sürekli olarak şeytanın vesveseleri ile savaş halinde olan Müslüman, Ramazan orucu ile dayanıklılığını daha da arttırır.

Orucun sağlık açısından birçok faydası vardır.

Ramazan orucu, vücudun bir ay boyunca dinlendirilmesi anlamına gelir.

Böylece vücut bu süre içinde kendini yenileme fırsatı bulur.

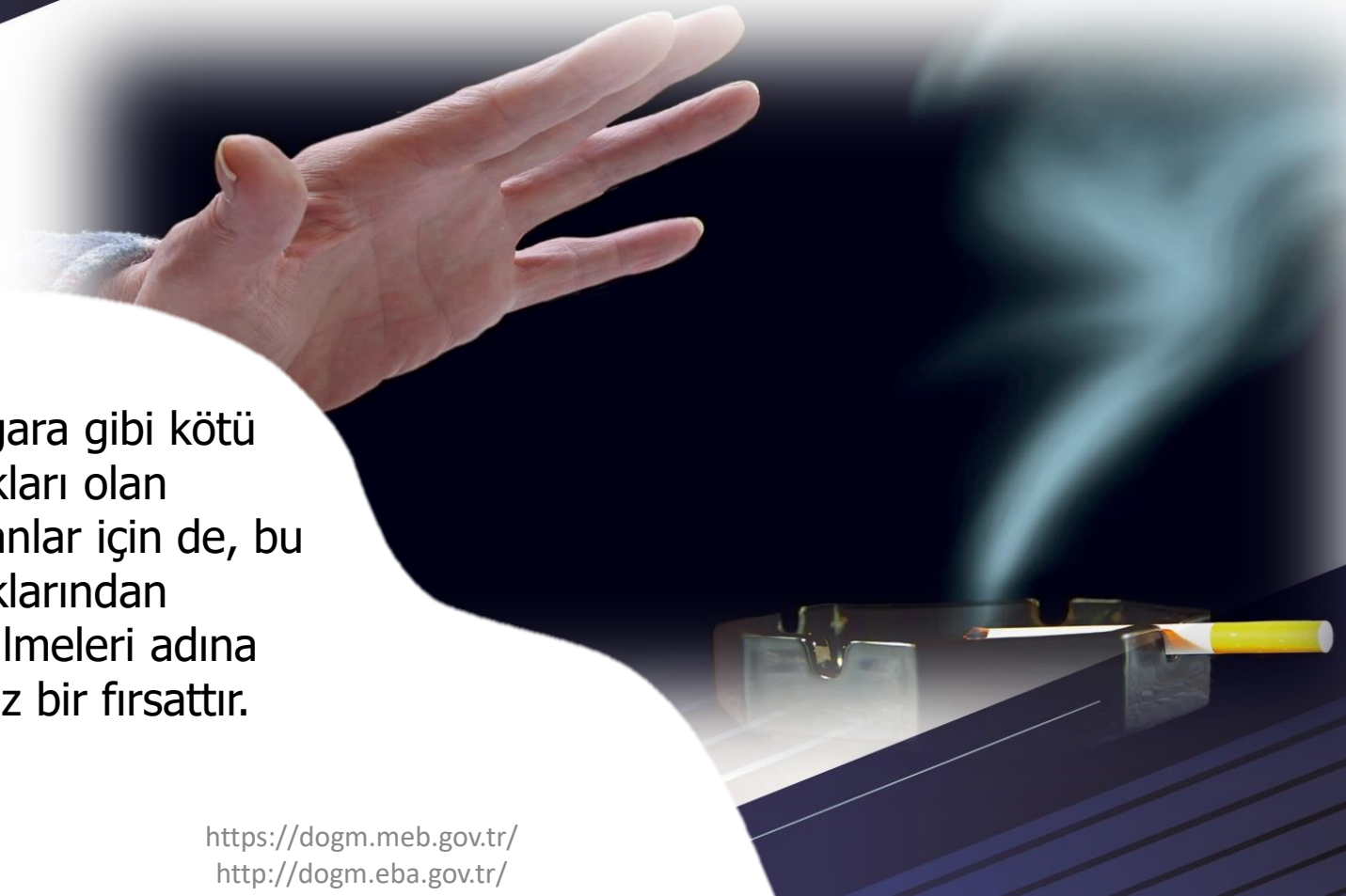

- Oruç, sigara gibi kötü alışkanlıkları olan Müslümanlar için de, bu alışkanlıklarından kurtulabilmeleri adına bulunmaz bir fırsattır.

- Kısacası oruç, Müslüman'a eksiklerini tamamlaması, davranışlarını düzeltmesi, daha iyi bir kul olması için Allah tarafından bahşedilmiş bir ibadettir.

"Ramazan ayını, inanarak ve sevabını Allah'tan bekleyerek ihya eden kimsenin geçmiş günahları bağışlanır."

Buhârî, Salâtu't-Terâvîh, 1.

DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Ramazan ayının Müslümanlar açısından önemini ve oruç ibadetini daha iyi anlayabilmek için bazı kavramların bilinmesi gerekir. Bu kavramlar;

- iftar
- fitre
- itikâf
- sahur
- mukabele
- imsak
- teravih
- fidye

DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

İmsak

Oruca başlama zamanıdır. İmsak vaktiyle birlikte tan yeri ağarmaya, gün aydınlanmaya başlar.

DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

"... Şafağın aydınlığı gecenin karanlığından ayırt edilinceye (tan yeri ağarıncaya) kadar yiyin için. Sonra da akşama kadar orucu tam tutun..."

(Bakara suresi, 187. ayet)

- Aynı zamanda sabah namazı vaktinin de başlangıcı olan imsak vakti, minarelerden yükselen ezanlarla ilan edilir.

- İmsak vaktiyle birlikte sahur yemeğine son verilir, sabah namazı kılınır.

DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Sahur

Oruca hazırlanmak için gece kalkılan vaktin ve bu vakitte yenilen yemeğin adıdır.

3. ÜNİTE /ORUÇ VE ZEKAT

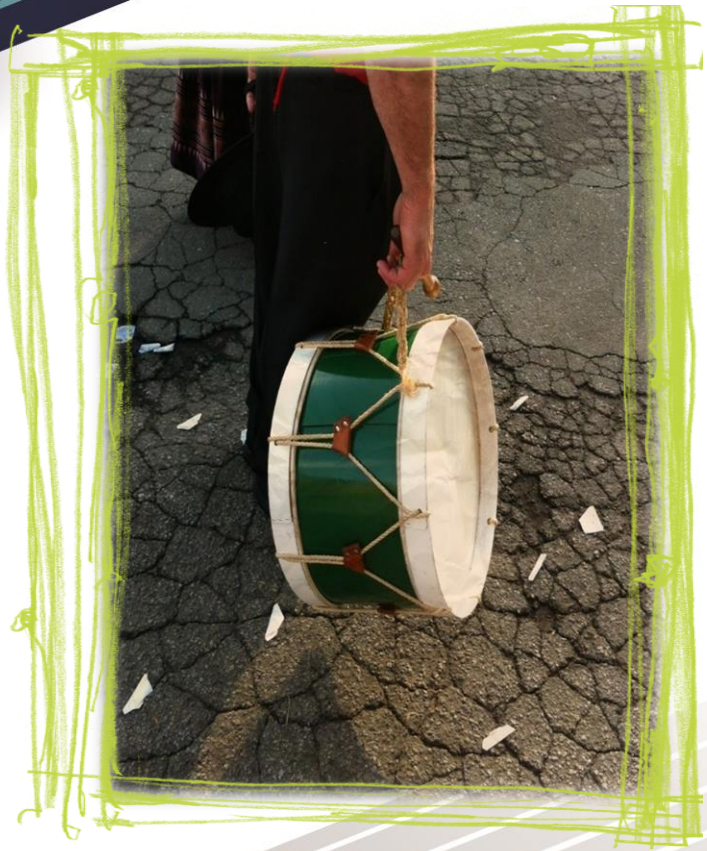

- Birçok yerde sahur vaktinin geldiğini duyurmak için davulcular sokaklarda dolaşır ve mâniler söylerler.

3. ÜNİTE /ORUÇ VE ZEKAT

- Sahura kalkmak, gün boyu sürecek olan oruca hazırlık açısından çok önemlidir.

- Sahura kalkmak ve sahur yemeği yemek Peygamberimiz tarafından tavsiye edilmiştir.

Sahura kalkıldığında;

- Ailece yemekler yenir.
- Başlayacak olan oruç için niyetler edilir.
- Tüm nimetleri bize veren Yüce Allah'a şükrederek sofradan kalkılır.
- Ağızlar temizlenir ve orucun başladığını bildiren ezanın okunması beklenir.
- Sabah namazı vaktinin de başlangıcı olan ezan okunduktan sonra oruca başlanır.

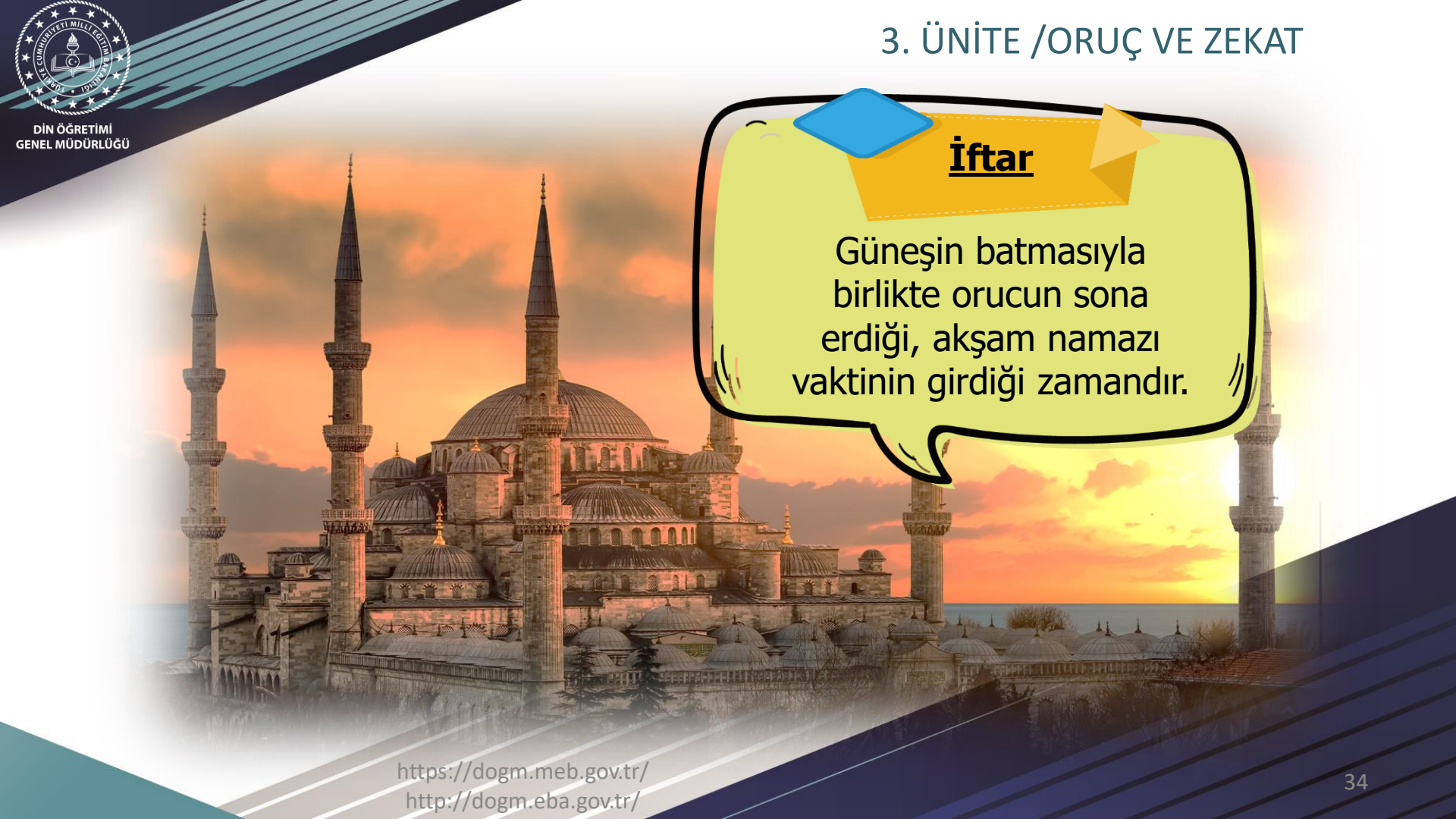

İftar

Güneşin batmasıyla birlikte orucun sona erdiği, akşam namazı vaktinin girdiği zamandır.

- İftar vakti, oruçların açıldığı, Yüce Rabbimizin verdiği nimetlerin değerini anlayarak geçirilen bir günün ardından bu nimetlere kavuşmanın mutluluğunun yaşandığı bir zamandır.

DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Ezanlar okununca önce dua edilir, Yüce Allah'a hamd ve şükürler eşliğinde oruçlar açılır.

DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

- İftar sofraları kurulurken akraba, dost ve komşuların da davet edilmesi güzel bir davranıştır.

- Ancak daha da güzel olan, iftar sofralarında ihtiyaç sahibi kardeşlerimizi misafir etmek ve bunun Allah'ın rızasına daha yakın olduğunu unutmamaktır.

Peygamber Efendimiz iftarda şöyle dua ederdi:

"Allah'ım! Senin rızan için oruç tuttum. Sana inandım, sana güvendim, senin rızkınla orucumu açıyorum."

(Ebu Dâvud, Sıyâm, 22.)

DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Teravih

Sözlükte "rahatlamak, dinlendirmek" anlamına gelen teravih, Ramazan ayı boyunca yatsı namazlarından sonra genellikle 20 rekât olarak kılınan sünnet bir namazdır.

- Teravih namazları, Ramazan ayını ihya etmek ve topluca ibadetin huzuruna ermek için bulunmaz bir fırsattır.

- Yatsı ezanıyla birlikte önce yatsı namazı kılınır.
- Sonra cemaatle yirmi rekâtlık teravih namazı eda edilir.
- İki veya dört rekâtta bir selam verilir ve aralarda salavatlar ve ilahiler okunur.
- Teravih namazının ardından üç rekâtlık vitr namazı da cemaatle kılınır.

DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

- Teravih namazı camide veya evde, cemaatle veya tek başına kılınabilir.
- Önemli olan Ramazan ayını fırsat bilip en iyi şekilde değerlendirmek, bu ayın bereketi ile Allah'ın rızasına ulaşabilmektir.

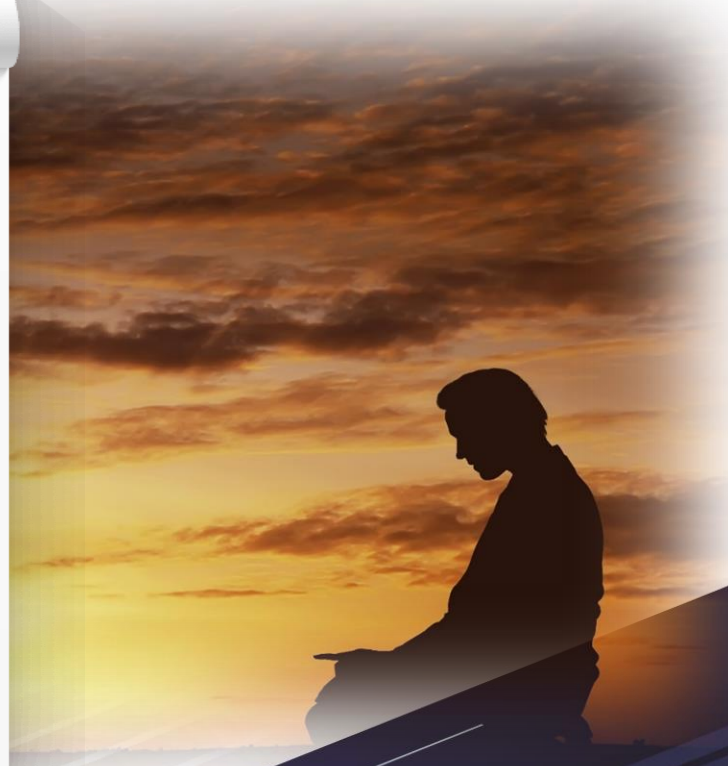

DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Mukabele

Ramazan ayında bir kişinin Kur'an-ı Kerim'i sesli okuması, diğerlerinin ise takip etmesi şeklinde Kur'an-ı Kerim'in baştan sona okunmasıdır.

3. ÜNİTE /ORUÇ VE ZEKAT

Genellikle her gün bir cüz (20 sayfa) okunarak bir ay içinde Kur’an-ı Kerim hatmedilir.

- Hz. Peygamber ve Cebrail (a.s.), her yıl Ramazan ayında Kur'an-ı Kerim'in o âna kadar inen kısımlarını karşılıklı okumuşlardır.

- Müslümanlar da bu sünneti günümüze kadar devam ettirmişlerdir.

DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

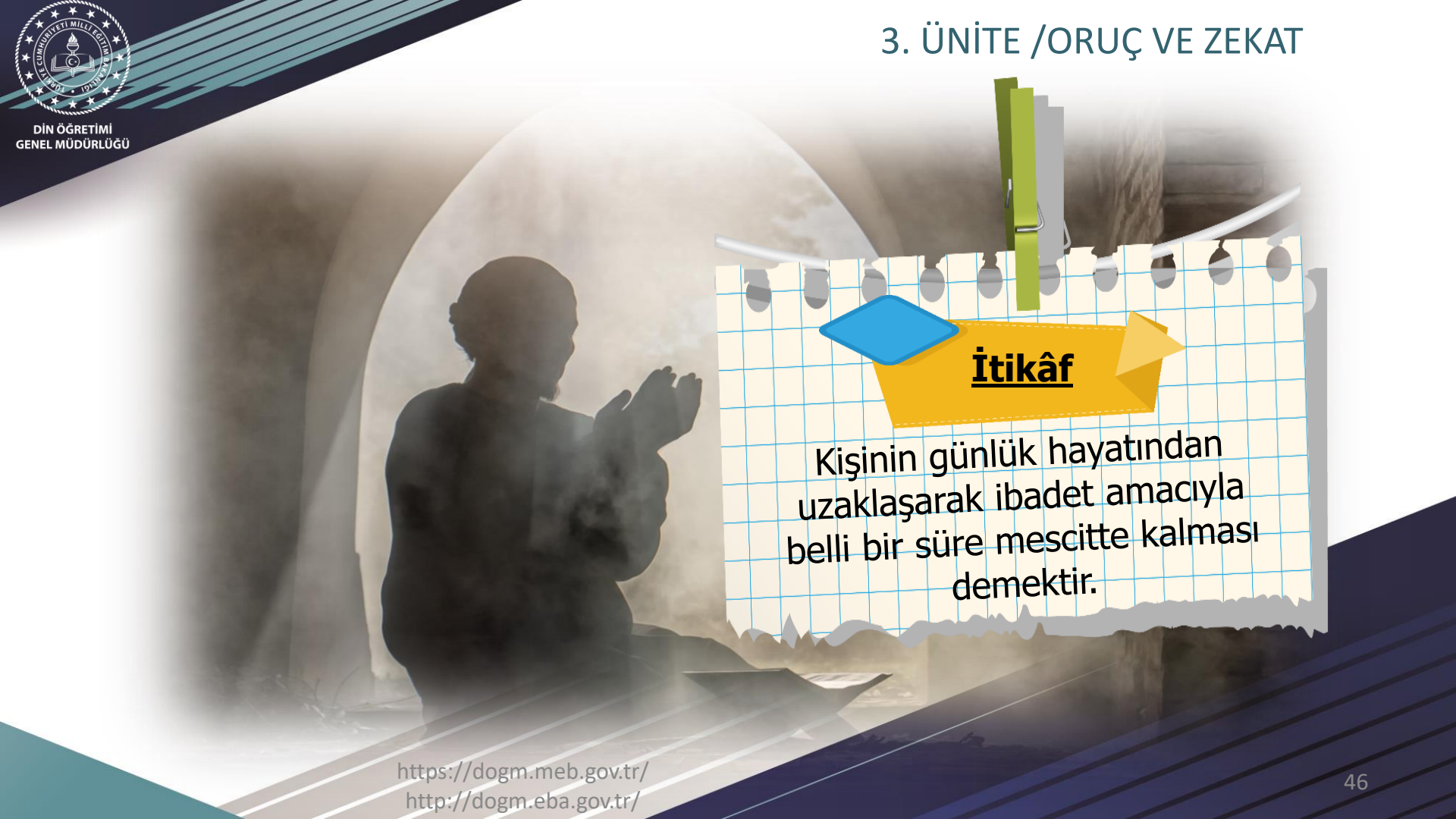

İtikâf

Kişinin günlük hayatından uzaklaşarak ibadet amacıyla belli bir süre mescitte kalması demektir.

- İtikâf ibadeti, Hz. İbrahim'den beri yapılagelen çok önemli bir sünnettir.
- Peygamber Efendimiz vefat edinceye kadar Ramazan ayının son on gününü çoğunlukla itikâfta geçirmiş, vefat ettiği yıl ise yirmi gün itikâfta kalmıştır.

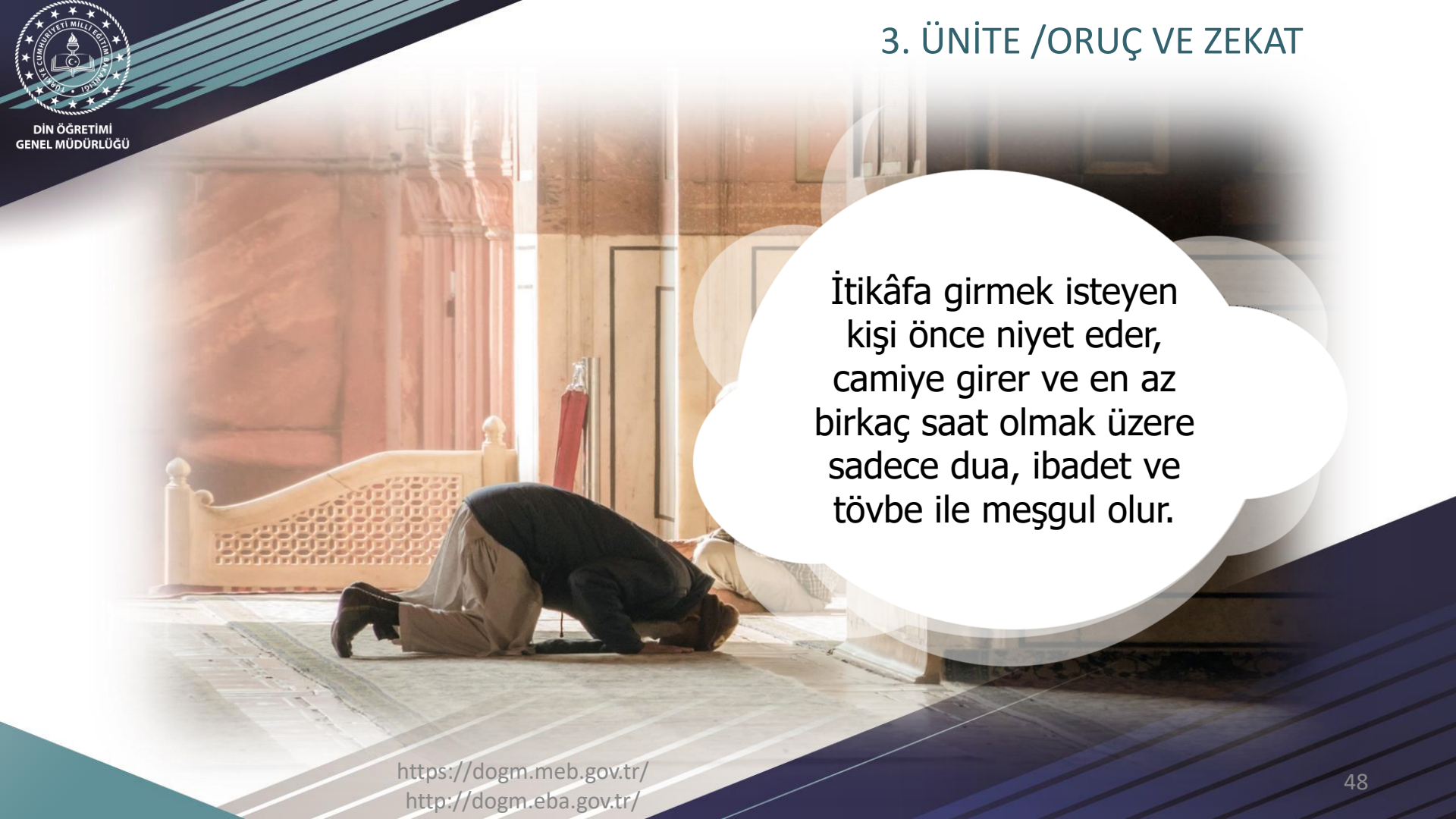

İtikâfa girmek isteyen kişi önce niyet eder, camiye girer ve en az birkaç saat olmak üzere sadece dua, ibadet ve tövbe ile meşgul olur.

DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

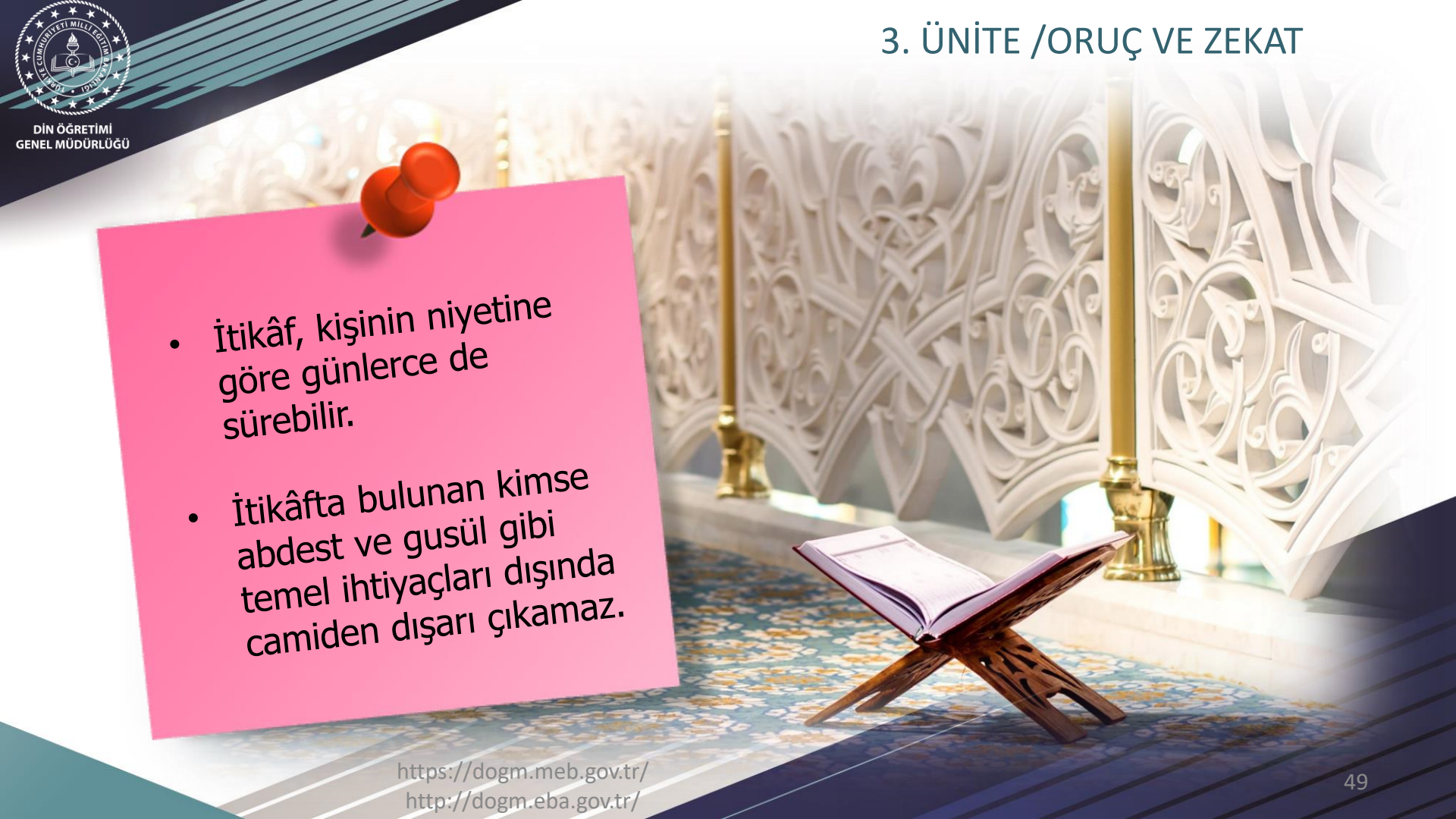

- İtikâf, kişinin niyetine göre günlerce de sürebilir.
- İtikâfta bulunan kimse abdest ve gusül gibi temel ihtiyaçları dışında camiden dışarı çıkamaz.

3. ÜNİTE /ORUÇ VE ZEKAT

İtikâfa giren kimsenin gücü yettiği kadar namaz kılması, Kur'an okuması, istiğfar etmesi, dua ve niyazda bulunması, tefekkür etmesi, gereksiz şeyler konuşmaması gerekir.

DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Fidye

Yaşlılık veya iyileşmesi mümkün olmayan bir hastalık nedeniyle oruç tutamayan bir Müslümanın, tutamadığı her gün için bir fakiri sabah-akşam doyurması veya bunun karşılığı olan parayı vermesidir.

DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

"...Oruca gücü yetmeyenler ise bir yoksul doyumu fidye verir. Bununla birlikte, gönülden kim bir iyilik yaparsa (mesela fidyeyi fazla verirse) o kendisi için daha hayırlıdır..."

(Bakara suresi, 184. ayet)

- Allah'ın hoşnutluğunu elde etmek amacıyla harcama, muhtaçlara yardım etme anlamına gelen infak, dinimizin bizlerden istediği en önemli ibadetlerdendir ve hükmü vaciptir.

- Müslümanların Ramazan ayına hürmet ve Allah'a şükür ifadesi olarak bayram namazından önce verdikleri sadakaya **sadaka-i fıtr** veya **fitre** denir.

3. ÜNİTE /ORUÇ VE ZEKAT

Fitre vermek vaciptir.

Fitre, bir ailedeki her bir fert için ayrı ayrı hesaplanır.

Fitrenin asgari miktarı (alt sınırı) her yıl ilan edilir.

Ancak kişinin, maddi durumuna göre, ilan edilen bu miktardan fazlasını vermesi daha faziletlidir.

3. ÜNİTE /ORUÇ VE ZEKAT

- Oruç ibadeti farz, vacip ve nafile olmak üzere üç çeşittir.

- **Farz oruç**, Ramazan ayında tuttuğumuz oruçtur.
- Hastalık veya yolculuk gibi herhangi bir mazereti bulunmayan her Müslümanın Ramazan orucunu tutması farzdır.

3. ÜNİTE /ORUÇ VE ZEKAT

- Ramazan orucu mazeretli veya mazeretsiz olarak tutulamadığı zaman, kazâ edilmesi de farzdır.
- Ayrıca Ramazan orucunun bozulması sebebiyle tutulması gereken kefâret orucu da farz oruçtur.

- Ramazan orucu sadece ramazan ayında tutulabilir; ancak Ramazan orucunun kazası (en kısa zamanda olmak şartıyla) istenilen günlerde tutulabilir.

Vacip oruç, farz olmayan bir orucun bozulması halinde onun yerine tutulması gereken oruç ve bir duanın kabul olması için adanan oruçlar vacip oruçlardır.

- **Nezir (adak),** Müslüman'ın yükümlü olmadığı bir ibadeti yapacağına dair söz vermesidir.

- Bir Müslüman, oruç tutmayı adarsa, bu adak orucunu tutması vacip olur.

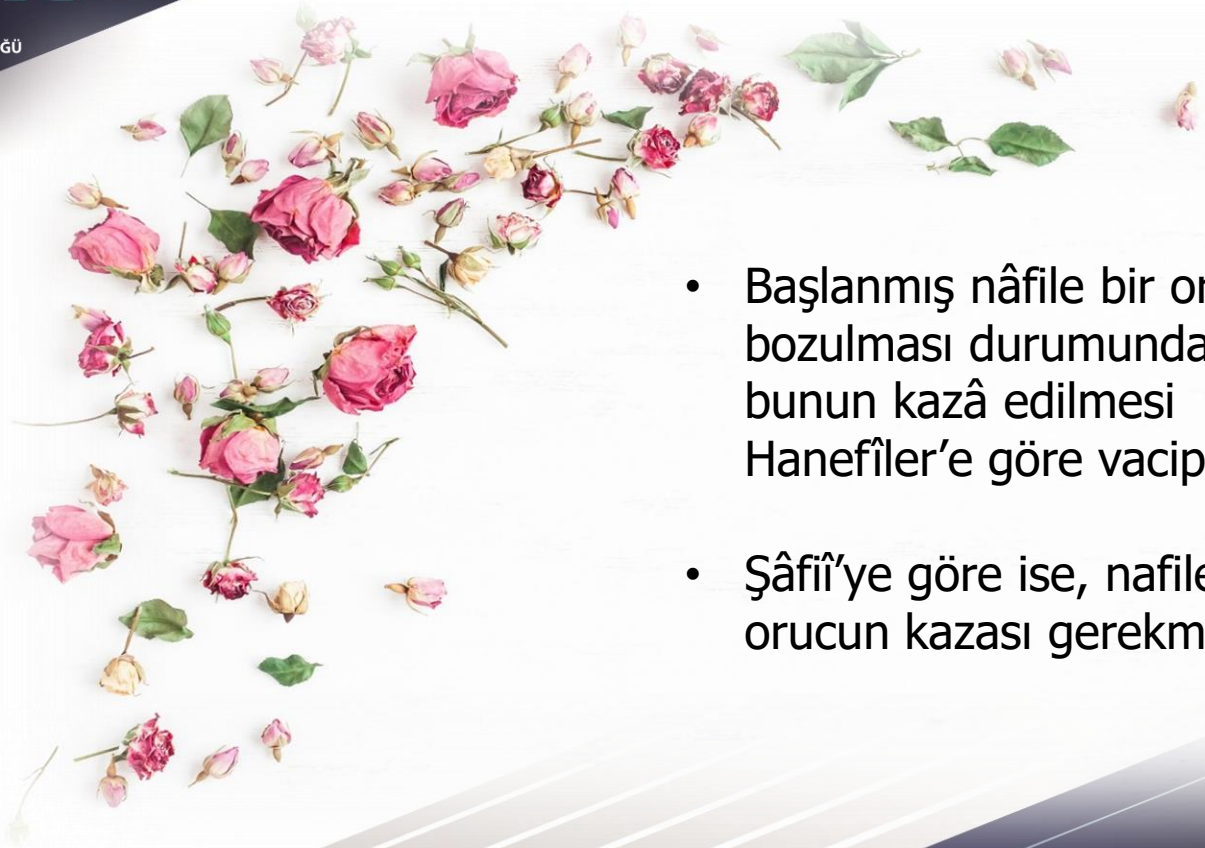

- Başlanmış nâfile bir orucun bozulması durumunda bunun kazâ edilmesi Hanefîler'e göre vaciptir.
- Şâfiî'ye göre ise, nafile orucun kazası gerekmez.

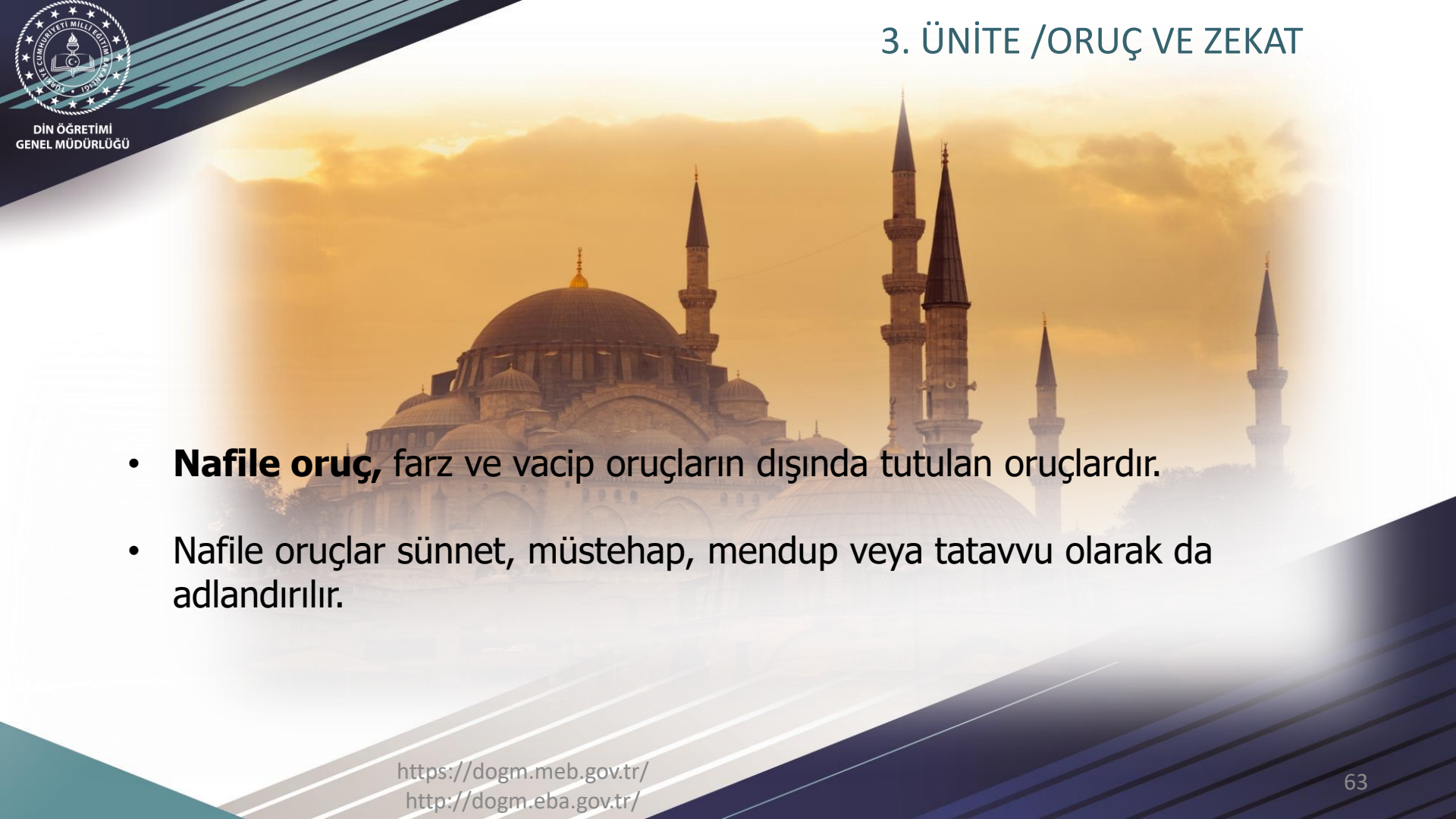

- **Nafile oruç,** farz ve vacip oruçların dışında tutulan oruçlardır.
- Nafile oruçlar sünnet, müstehap, mendup veya tatavvu olarak da adlandırılır.

- Nafile oruç, mubah olan tüm günlerde tutulabilir.
- Ancak bazı günlerde oruç tutmak daha faziletli görülerek bugünlerde oruç tutmak sünnet veya mendup kabul edilmiştir.

- Peygamberimiz ’in sıklıkla oruç tuttuğu veya oruç tutulmasını tavsiye ettiği günlerden bazıları şunlardır:

- Şevval ayında altı gün oruç tutmak
- Muharrem ayının 9-10 veya 10-11. günlerinde oruç tutmak (aşure orucu)
- Her kameri ayın üç gününde oruç tutmak (13-14 ve 15. günleri tutmak menduptur.)
- Pazartesi ve perşembe günleri oruç tutmak

Oruçluyken Dikkat Edilmesi Gereken Hususlar

- Oruçluyken dikkat etmemiz gereken bir konu da orucumuzu nelerin bozabileceğini bilmek önemlidir.

3. ÜNİTE /ORUÇ VE ZEKAT

Orucu bozan davranışlar genel olarak şunlardır:

- Bilerek bir şeyler yemek, içmek
- İlaç kullanmak
- Kan almak

3. ÜNİTE /ORUÇ VE ZEKAT

Orucu bozmayan davranışların bazıları şunlardır:

- Oruçlu olduğunu unutarak bir şey yemek, içmek
- Suyu yutmadan ağzı çalkalamak, burna su çekmek, yıkanmak veya yüzmek
- Koku sürünmek
- Kan vermek
- Göz ve kulak damlası kullanmak

- Oruçlu bir insan, günün büyük bir bölümünde Allah için aç ve susuz kalır.
- Bu sebeple oruçlu birine yakışmayan davranışlardan ve günahlardan uzak durmaya gayret etmesi gerekir.

"Oruç tutan nice kimseler vardır ki oruçtan nasibi sadece aç kalmaktır..."

(İbn Mâce, Sıyâm, 21.)

"Oruç bir kalkandır. Oruçlu, saygısızlık yapmasın, kötü konuşmasın. Eğer biri kendisiyle dövüşmeye veya sövüşmeye kalkarsa, iki defa 'Ben oruçluyum' desin."

(Buhârî, Savm, 2.)

Orucun Kazası ve Kefareti

Hastalık veya yolculuk gibi bir özür sebebiyle Ramazan orucunu tutamayan veya başlamışken elinde olmayan sebeplerle orucunu yarıda bırakanlar, Ramazan ayı dışında oruçlarını, tutamadıkları gün sayısınca tutarlar.

Bu oruca **kaza orucu** denir.

DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

"Oruç, sayılı günlerdedir. Sizden kim hasta, ya da yolculukta olursa, tutamadığı günler sayısınca başka günlerde tutar..."

(Bakara suresi, 184. ayet.)

Hastalık veya yolculuk gibi geçerli bir mazereti olmaksızın bilerek orucunu bozan kişi ise kazası ile beraber toplam altmış bir gün aralıksız ceza orucu tutar.

- Bu oruca da **kefaret orucu** denir.

- Kefaret orucunu tutan, Allah'a karşı olan borcunu ödemiş olur.

- **Sizce yardımlaşmanın azalması toplumda ne gibi sonuçlar doğurur?**

2. Malın Bereketlenmesi: Zekât

- Zekât kelime olarak, "arınma, temizlenme, çoğalma, gelişme ve bereket" anlamlarına gelir.

DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

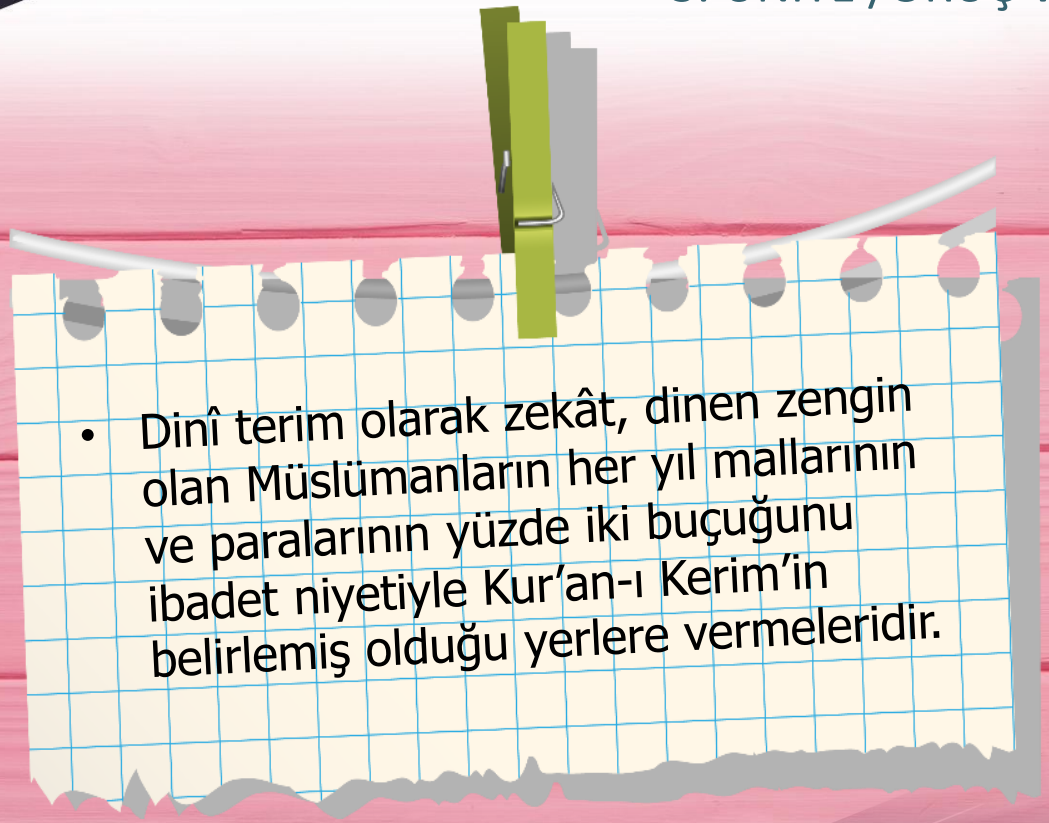

- Dinî terim olarak zekât, dinen zengin olan Müslümanların her yıl mallarının ve paralarının yüzde iki buçuğunu ibadet niyetiyle Kur'an-ı Kerim'in belirlemiş olduğu yerlere vermeleridir.

- Allah için vermek demek olan zekât, Rabbinin emri ile Müslüman'ın malından ve mülkünden fedakârlık yapabileceğinin de ispatıdır.

- Zekât veren bir Müslüman böylece mülkün sahibinin yalnızca Allah olduğuna olan inancını da göstermiş olur.

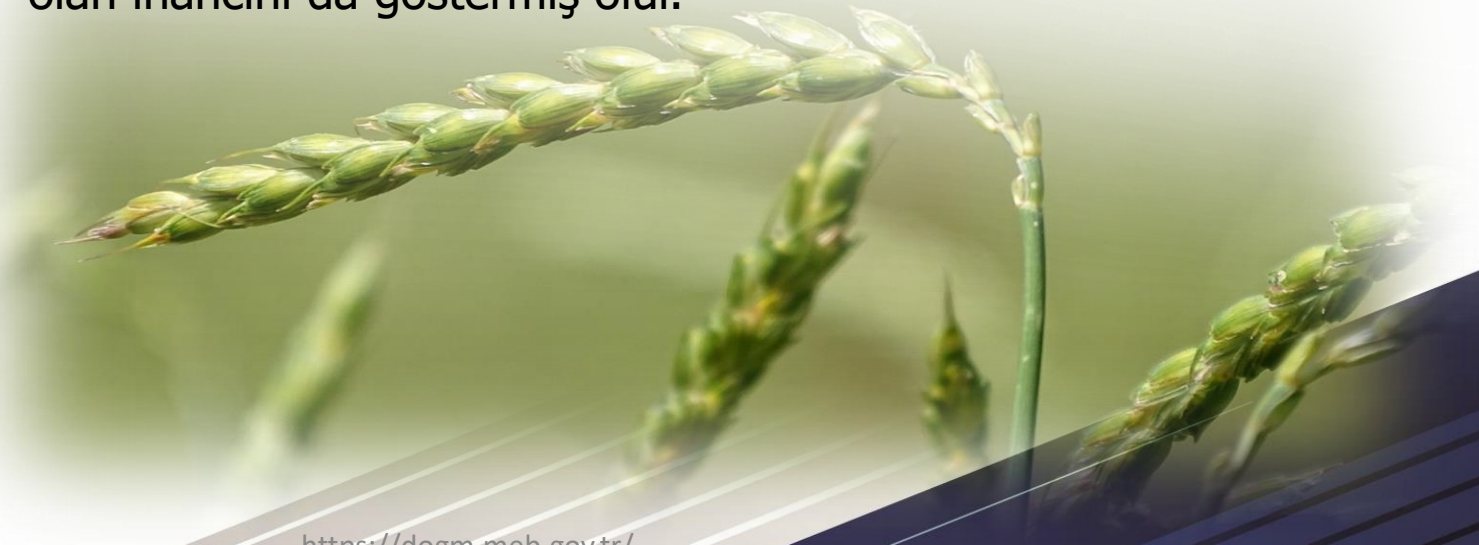

3. ÜNİTE /ORUÇ VE ZEKAT

- Zekât, zenginlerle fakirler arasında karşılıklı sevgi ve saygı bağlarını güçlendiren bir köprü vazifesi görür.

- Bencillikten sıyrılan, paraya ve mala düşkünlükten arınan, ihtiyaç sahiplerinin yardımına koşmayı karakter haline getiren kimseler peygamber ahlâkı ile ahlaklanırlar.

- Peygamber Efendimiz zekât ibadetine büyük önem vermiştir.
- Henüz farz olmadığı zamanlarda dahi Müslümanları zekât vermeleri konusunda teşvik etmiştir.

DİN ÖĞRETİMİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Kur’an ve Sünnette Zekât

- Zekât, Kur’an-ı Kerim’de en çok vurgulanan ibadetlerden biridir.
- Birçok ayette namazla birlikte emredilmiştir.

“Namazı kılın, zekâtı verin, önceden kendiniz için yaptığınız her iyiliği Allah’ın (c.c.) katında bulacaksınız. Şüphesiz Allah, yapmakta olduklarınızı noksansız görür.”

(Bakara suresi, 110. ayet.)

DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

"İslam beş esas üzerine kurulmuştur: Allah'tan başka ilah olmadığına ve Muhammed'in Allah'ın resulü olduğuna şahitlik etmek, namazı dosdoğru kılmak, zekâtı vermek, Kâbe'yi haccetmek ve Ramazan orucunu tutmak"

(Müslim, İman, 21.)

3. ÜNİTE /ORUÇ VE ZEKAT

- Zekât ibadetinin nasıl uygulanacağı ayet ve hadislerle açıklanmıştır.
- Tüm ibadetlerde olduğu gibi zekât ibadetiyle ilgili bilinmesi gereken birtakım kavramlar vardır.

DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Temel ihtiyaçlar (Havaic-i asliyye)

- Yüce dinimize göre bir Müslüman'ın zekât vermesi için kendisi ve bakmakla yükümlü olduğu kimselerin bir yıllık yeme, içme, giyinme, barınma, sağlık, eğitim ve ulaşım gibi temel ihtiyaçlarını karşılamış olması gerekir.

- Bu temel ihtiyaçlara **"havaic-i asliyye"** denir.

Nisap

- Bir Müslüman'ın zengin sayılabilmesi için sahip olduğu para veya malın dinimizce belirlenen zenginlik sınırına ulaşması gerekir. İşte bu zenginlik sınırına **"nisap"** adı verilir.

DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

- Günümüzde ağırlıklı görüşe göre para ve ticaret mallarının nisap miktarı 80,18 gram altındır.

- Ayrıca hayvanlarda nisap miktarı beş deve, otuz büyükbaş hayvan veya kırk koyundur.

Yıllanma

- Zekât verilmesi gereken malın üzerinden kamerî takvim hesabıyla bir yıl geçmesi şartına **"yıllanma"** denir.

Tam mülkiyet

- Bir malın hem kendisinin hem de getirisinin sadece bir kişiye ait olması, yani bu malda başka birinin hakkının bulunmaması demektir.

DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Nema

- Bir malın ticaret ya da doğum yolu ile artması demektir.

- Bu artış toprak ürünlerinde tarım ile, ticari mallarda alım satım yoluyla ve zekâta konu olan evcil hayvanlarda yavrulama yoluyla gerçekleşir.
- Altın ve gümüş ise yapısal olarak artma özelliği taşırlar.

DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Öşür

- Toprak ürünlerinden alınan zekâta öşür adı verilir.
- Toprak ürünlerinde zekât; sulama, gübreleme gibi masraflar yoksa onda bir, varsa yirmide bir oranında verilir.

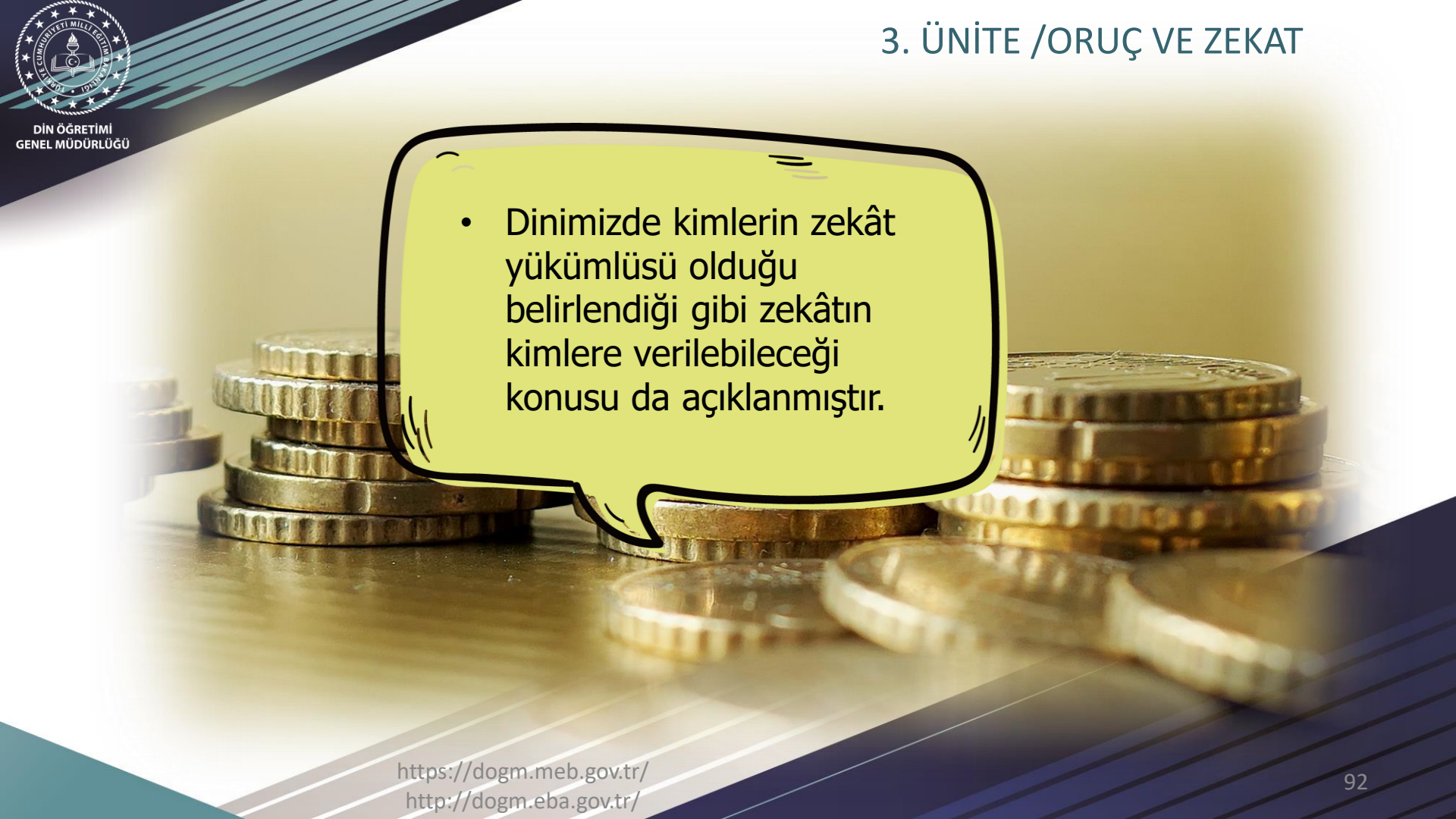

- Dinimizde kimlerin zekât yükümlüsü olduğu belirlendiği gibi zekâtın kimlere verilebileceği konusu da açıklanmıştır.

“Sadakalar (zekâtlar), Allah’tan bir farz olarak ancak fakirler, düşkünler, zekât toplayan memurlar, kalpleri İslam’a ısındırılacak olanlarla (özgürlüğüne kavuşturulacak) köleler, borçlular, Allah yolunda cihad edenler ve yolda kalmış yolcular içindir. Allah hakkıyla bilendir, hüküm ve hikmet sahibidir.”

(Tevbe suresi, 60. ayet.)

Ayete göre zekât verilebilecek kimseler şunlardır;

Fakirler: Gelirleri ihtiyaçlarını karşılayamayan, nisap miktarından daha az malı bulunan kimselere denir.

Köleler: Köleler, düşmana esir olanlar ve sömürge altında bulunan yardıma muhtaç Müslümanlardır.

Düşkünler (Miskinler): Hiçbir malı veya geliri olmayan kimseye denir. Miskinler fakirlerden daha zor durumdaki muhtaç kimselerdir.

DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Borçlular: Borcu olan ve borcundan başka nisap miktarı malı bulunmayan kimselerdir.

Yolda kalanlar: Herhangi bir nedenle parasızlıktan yolda kalmış kimselerdir.

Zekât memurları: Peygamber Efendimiz döneminde ve daha sonraları zekât, devlet eli ile toplanırdı. Bu işle görevlendirilenlerin maaşları da toplanan zekâttan verilirdi.

Kalpleri İslam'a ısındırılmak istenenler (Müellefe-i Kulûb)
İnsanları İslam'a davet etmek, onlara İslam'ın güzelliğini hissettirmek Müslümanların esas görevlerindendir.

Allah (c.c.) yolunda olanlar: İslam'ın yüceltilmesi ve yayılması için mücadele eden kimselerdir.

“Mallarını Allah yolunda harcayan, sonra da harcadıklarının peşinden (bunları) başa kakmayan ve gönül incitmeyenlerin, Rab’leri katında mükafatları vardır. Onlar için korku yoktur. Onlar üzülmeyeceklerdir de.”

(Bakara suresi, 262. ayet.)

Zekâta Tabi Mallar

Zekâtı Kim?	Nelerden?	Ne Kadar?	Kimlere Vermelidir?
Zengin olan her Müslüman	Altın, gümüş, nakit para ve menkul değerler Ticaret malları Koyun ve keçi	1/40 yani %2.5	* Yoksullar * Düşkünler * Borçlular * Yolda kalmış yolcular * Özgürlüğünü yitirmiş olanlar * Kalbi İslam'a ısındırılmak istenenler * Allah (c.c.) yolunda çalışanlar * Zekât memurları *(Tevbe Suresi, 60. ayet.)*
	Sığır ve manda	1/30	
	Deve	Her beş deve için bir koyun veya keçi	
	Toprak ürünleri	1/10 veya 1/20*	

**Toprak ürünlerinin zekâtı; toprak yağmur gibi doğal yollarla sulanıyorsa 1/10, toprak emek verilerek sulanıyorsa 1/20 oranında verilir.*

- Zekât sahip olunan mallardan verilebileceği gibi bu malların karşılığı olan para ile de verilebilir.

- Ancak maldan verilecekse, kendisine verildiğinde hoşa gidecek nitelikte olanlardan seçilmelidir.

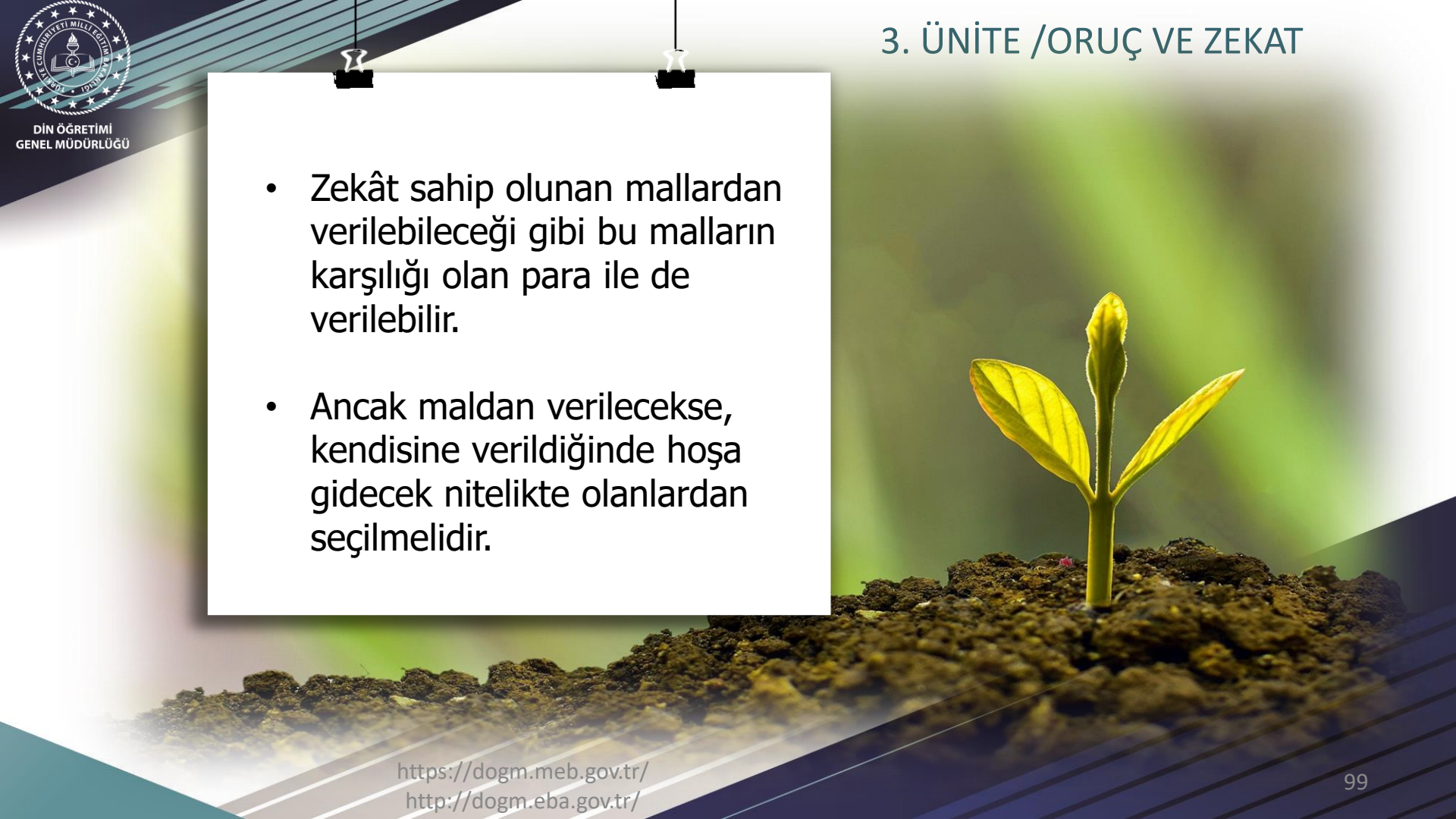

“Ey iman edenler! Kazandıklarınızın iyilerinden ve rızık olarak yerden size çıkardıklarımızdan hayra harcayın. Size verilse, gözünüzü yummadan alamayacağınız kötü malı, hayır diye vermeye kalkışmayın. Biliniz ki Allah zengindir, övgüye lâyıktır.”

(Bakara suresi, 267. ayet.)

DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Zekâtın Bireysel ve Toplumsal Faydaları

- Zekât, Müslüman'a başkalarını düşünmeyi öğretir.
- Bu sayede Müslüman başka insanlara merhamet etmeyi, elindeki imkânları başkalarıyla paylaşmayı öğrenir.

DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

- Zekât, fakirlik sorununun çözüm yollarından biridir.

- Bir mesleği olmasına rağmen maddi yetersizlikler nedeniyle mesleğini yapamayanlar zekât sayesinde yeniden iş kurma fırsatı bulur.

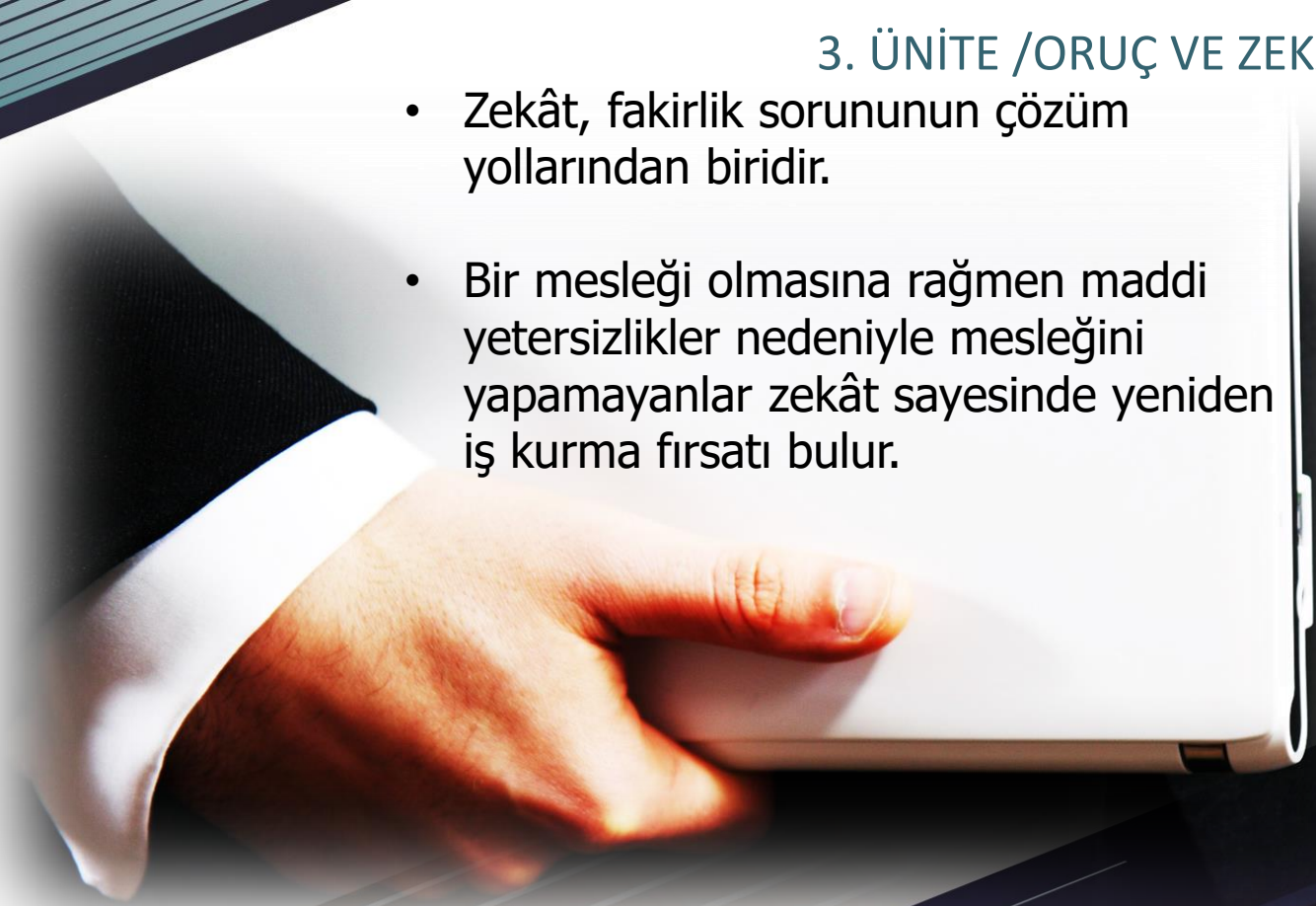

DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

- Mü'minin görevi, öncelikle elindekilerin bir nimet olduğunun farkında olmak, nimetleri verene teşekkür etmek ve nimeti, bahşedenin razı olacağı şekilde kullanmaktır.

DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

3. İnfak Ve Sadaka

- Sözlükte "tükenmek, tamamlanmak, son bulmak" anlamlarına gelen infak, dinî terim olarak "Allah'ın hoşnutluğunu kazanmak amacıyla kişinin kendi malından harcama yapması, muhtaçlara yardımda bulunması" demektir.

- İnfak, farz olan zekâtı ve gönüllü olarak yapılan her çeşit hayrı içeren geniş kapsamlı bir kavramdır.

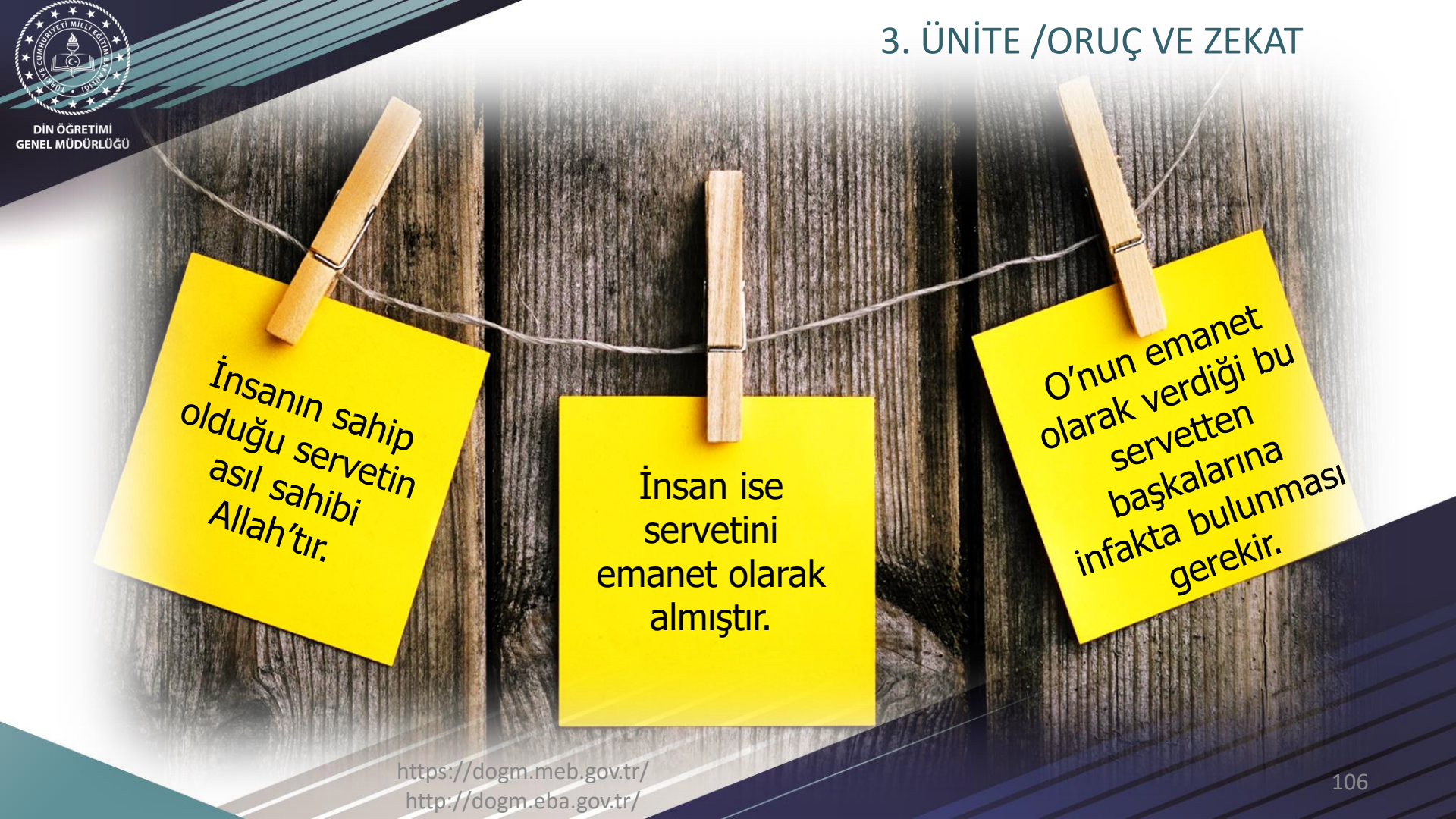
İnsanın sahip olduğu servetin asıl sahibi Allah'tır.
İnsan ise servetini emanet olarak almıştır.
O'nun emanet olarak verdiği bu servetten başkalarına infakta bulunması gerekir.

“Allah’a ve Resûlüne iman edin ve sizi üzerinde tasarrufa yetkili kıldığı maldan, (Allah yolunda) harcayın. İçinizden iman edip de (Allah yolunda) harcayanlar var ya; onlar için büyük bir mükâfat vardır.”

(Hadid suresi, 7. ayet)

DİN ÖĞRETİMİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Kur'an-ı Kerim'e göre infak nasıl olmalı?

İnfak ve tasadduk gösterişten uzak, yalnız Allah rızası için yapılmalıdır.

İnfakta bulunan kişi onu alıp kabul edenin onurunu zedeleyecek davranışlardan kaçınmalıdır.

Yapılan yardım en iyi ve en kaliteli mallardan seçilmelidir.

İnfakın yerine ulaşması için gerçek ihtiyaç sahipleri tespit edilmelidir.

3. ÜNİTE /ORUÇ VE ZEKAT

- Allah'a itaat ve ibadet amacı taşıyan, İslam'a ve Müslümanlara yardım ve fayda sağlayan her türlü harcama Allah yolunda infaktır.

DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

- İnfak kelimesi genellikle karşılıksız yapılan yardımlar için kullanılır.

- Bununla birlikte meşru alanlarda yatırım yaparak istihdam yoluyla insanların nafakalarını sağlamaya vesile olmak da infak kapsamında değerlendirilebilir.

3. ÜNİTE /ORUÇ VE ZEKAT

- Sadaka "doğru söylemek, sözünde durmak" anlamına gelir.
- Allah'a olan sevgimizi göstermek amacıyla insanlardan bir karşılık beklemeksizin yaptığımız yardım ve iyiliklere sadaka denir.

- Sadaka, Allah için yapılan tüm güzel davranışlar için kullanılan bir kavramdır.

- Zekât zenginlerin yerine getirmesi gereken bir sorumluluktur.

- Oysa sadaka zengin-fakir bütün Müslümanları çepeçevre kuşatan bir ibadettir.

3. ÜNİTE /ORUÇ VE ZEKAT

- Sadaka, imanımızın bir yansıması, Allah'a olan sevgimizin bir göstergesi ve bize verdiği nimetlerin şükrüdür.

3. ÜNİTE /ORUÇ VE ZEKAT

- Sadaka vermek kadar önemli olan bir başka husus da sadakanın gerçek ihtiyaç sahiplerine ulaştırılmasıdır.
- Sadakanın Allah katındaki değeri, verilen miktarın çokluğu ile ölçülmez.

- Dinimiz bazı iyiliklerin sevabının ölümden sonra bile devam ettiğini bizlere müjdelemektedir.

- Bir gün ölüp dünyadan ayrılacak olan insanın, kendisinden sonrakilere bıraktığı faydalı, kalıcı iyiliklere **sadaka-i cariye** denir.

- Müslüman bir kişinin insanlığın yararlanması için ortaya koyduğu keşifler ve bilimsel çalışmalar

- İnsanlığın yararına sunulan cami, okul, hastane, bilimsel araştırma merkezleri gibi kurumlar

sadaka-i cariyedir.

- İnsanlara faydalı hayırlı Müslümanlar yetiştirmek de,

Ünitemizi Değerlendirelim

1. Oruç tutmanın insana ve topluma sağladığı faydalar nelerdir?
2. Orucu bozan durumlar nelerdir?
3. Kur'an'a göre zekât kimlere verilir?
4. Kur'an'a göre infak nasıl olmalıdır?

DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Cevaplayalım

Nafile oruç, farz ve vacip oruçların dışında tutulan oruçlardır.

1. Buna göre aşağıdakilerden hangisi nafile oruç olarak <u>değerlendirilemez</u>?

A) Şevval ayında altı gün oruç tutmak
B) Pazartesi ve perşembe günleri oruç tutmak
C) Muharrem ayının 9-10 veya 10-11. günlerinde oruç tutmak
D) Ramazan ayında 30 gün oruç tutmak
E) Her kameri ayın üç gününde oruç tutmak

"Oruç tutan nice kimseler vardır ki oruçtan nasibi sadece aç kalmaktır…"
(İbn Mâce, Sıyâm, 21.)

2. Verilen hadisten yola çıkarak oruçlu iken aşağıdakilerden hangisinin yapılması doğru olmaz?

A) Oruçlu olduğunu unutarak bir şey yemek
B) Göz ve kulak damlası kullanmak
C) Abdest alırken ağzı suyla çalkalamak
D) Koku sürünmek
E) Namaz ibadetini ertelemek

3. Aşağıda verilen kavramlardan hangisi zekât ibadeti ile ilgili <u>değildir</u>?

A) Nisap
B) İmsak
C) Nema
D) Öşür
E) Yıllanma

Hz. Peygamber (s.a.v.) ve Cebrail (a.s.), her yıl Ramazan ayında Kur'an-ı Kerim'in o âna kadar inen kısımlarını karşılıklı okumuşlardır. Müslümanlar da bu sünneti günümüze kadar devam ettirmişlerdir.

4. Bu uygulamaya verilen isim aşağıdakilerden hangisidir?

A) Mukabele
B) Teravih
C) İmsakiye
D) Sahur
E) Hatim

Sadaka-i Cariye, kişinin ölümünden sonra da kendisinin rahmetle anılmasına sebep olacak tüm güzel amellerdir.

5. Buna göre aşağıdaki eylemlerden hangisi sadaka-i cariye olarak <u>değerlendirilemez</u>?

A) Hayırlı evlat yetiştirmek
B) Eğitim kurumları açmak
C) Meslek sahibi olmak
D) Yeşil alanları artırmak
E) İlmi çalışmalar yapmak

Hazırlayanlar
Kübra UZUN
Hatice Büşra PAKSOY
Furkan ÖZÜDOĞRU

Redaksiyon
Suna AKKURT

Tasarım
Hanife KOYUTÜRK

DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ